

Zárszámadó közgyűlésekről jelentjük

Február 20-ig megtartják a zárszámadó közgyűléseket a szegedi termelőszövetkezetekben is. Küzdelmes évről, s eredményekről adnak számot a gazdaközösségek. Tegnap négy szegedi gazdaság tartotta zárszámadó-tervtárgyaló közgyűlését, illetve részközgyűlését. A Tiszatáj Tsz a Szabadság filmszínházban, a Felszabadulás Tsz a Rózsa-majorban (részközgyűlés), a Móra Ferenc Tsz irodaházában, a Rákóczi Tsz pedig központjában tartotta a közgyűlést.

Móra Tsz:

Összefogással jobb eredmény

Két évfordulóra emlékezve kezdte közgyűlését a szegedi Móra Ferenc Tsz: 25 évvel

ezelőtt alakult elődje, a Dózsa és a Táncsics Tsz, és éppen tíz esztendeje, hogy egyesült ez a két szövetkezet. Az indulás nehéz éveire emlékezett beszámolója elején a szövetkezet elnöke, és felszólalásában Berfa István, a városi pártbizottság osztályvezetője is. A közgyűlés vendégeként az előkészenben foglalt helyet dr. Csikós Ferenc, a városi tanács végrehajtó bizottságának titkára is.

Nehéz esztendő előzte meg a közgyűlést, kemény munka, év végi hajrá kellett hozzá, hogy mindazok az eredmények a záróméreg oszlopba kerülhessenek, amelyekről az elnöki beszámoló beszélt. Alapvető változásként könyvelhető el, hogy itt is a melléküzemágak alkotmányának vagyunk szemtanúi, a növénytermesztés és az állattenyésztés viszont kezdő visszanyerni rangját. A tévesz éterme nem tudta teljesíteni tervét, a szállodára ráírtak tavaly, a fuvározás nyeresége is csupán 347 ezer forint — ezzel szemben az állattenyésztés 24 millió forint termelési értéket produkált. A növénytermesztésben tapasztalható kiesések természetesen okául az elmúlt év mostoha időjárását említette a beszámoló, de az egyik hozzászóló kiegészítette: szubjektív tényezők, szervezési problémák is közrejátszottak a mérsékelt eredmények elérésében.

Egyébként jelentős beruházások követelték a forinthat: új majorot építettek. Benne a baromfikellető már üzemel, próbázimézt „járja” a 120 vagonos hűtőtároló, elkészült a paprikaszárító és a lucernaszárító is. Valamennyi a termálenergia hasznosítására épült, a belőlük származó előnyöket a későbbi években élvezheti a tagság. A zárszámadás mérlege szerint a szövetkezet tiszta vagyona 46 millió 46 ezer forint. Egy tagra jutó egész évi átlagjövedelem 23 ezer 478 forint.

A hozzászólók fölvetették, hogy a szövetkezet egészséges fejlődése nagyobb összhangot kíván a vezetőség és a szakvezetők, illetve tagok között. Ha sorsdöntő kérdésekben meghallgatnák egy-egy résztartomány szakemberének a véleményét, közös összefogással könnyebben úrrá lehetnének a nehézségeken.

Tiszatáj Tsz:

Tisztes jövedelem

A Szabadság filmszínházban a Tiszatáj Tsz elmúlt évi munkáját dr. Bodó István tsz-elnök terjesztett beszámoló a gazdaközösség tagjai elé, az ellenőrző bizottság jelentését pedig Ördög József, az ellenőrző bizottság elnöke ismertette. Az ünnepségen megjelent Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese, Horváth János, a megyei pártbizottság osztályvezető helyettese és Dékány László, a városi pártbizottság osztályvezetője is.

A Szeged-Tápé gazdálkodó termelőszövetkezetre jellemző: 4346 hektár területtel rendelkezik és 842 tagot számlál. Üzemági rendszerben termelnek, a gazdaközösség a korábbi években igen sokat ruházott be, korszerű sertéstelepet, szarvasmarhatelepet épített, természetesen a termelést kiegészítő beruházások egész sorát hozta létre. A fejlődés szüntelenül munkál, amit az is bizonyít, az idén 22 millió forintot fordítanak műszaki fejlesztésre.

Tavaly a növénytermesztési üzemből 32 hektáronként 32 mázsát takarítottak be, kétszeresből

36 mázsát, kukoricából 41 mázsát, fűszerpaprikából 74 mázsát, étkezési paprikából és paradicsomból úgyszintén.

A gazdaközösség másik alapvető ágazata az állattenyésztés. A szarvasmarhatelepen már az elmúlt gazdasági évben érződött a kormányprogram kedvező hatása. A korszerű sertéstelepen a kezdeti évek gondjai, után eredmények tapasztalhatók. Az üzemből 1973. január 1-én 3173 sertéssel kezdett, s lényegében év végén is ennyivel zárt. Összesen 474 ezer 479 kilogramm élőszület állított elő.

Rákóczi Tsz:

Az időjárás közbeszólt

A Rákóczi Termelőszövetkezet ünnepi közgyűlésén többek között megjelent dr. Ozvald Imre, a városi pártbizottság titkára, Niesner Ferenc országgyűlési képviselő és Bakacsi Júlia, a megyei pártbizottság munkatársa.

Parónai János tsz-elnök beszámolójában értékelte az elmúlt év gazdasági eredményeit, szólt a még meglevő hiányosságokról, az 1974-es esztendő feladatairól.

A tsz tagjainak szakmai képzettsége jónak mondható, hiszen a dolgozó tagok 40 százaléka különböző szakmai végzettséggel rendelkezik — állapította meg, majd így folytatta: — Termelőszövetkezetünkben képzésszervezés és részes művelés volt az elmúlt évben. Amíg munkakapcsolat volt annyi osztoztunk, amennyi arra jutott. A képzésszervezésnél garantálni kell a munkadíj 80 százalékát, s ennek a biztosítása megköveteli a fegyelmzett, pontos munkát. A tsz-ben tovább javult a munkafegyelm is.

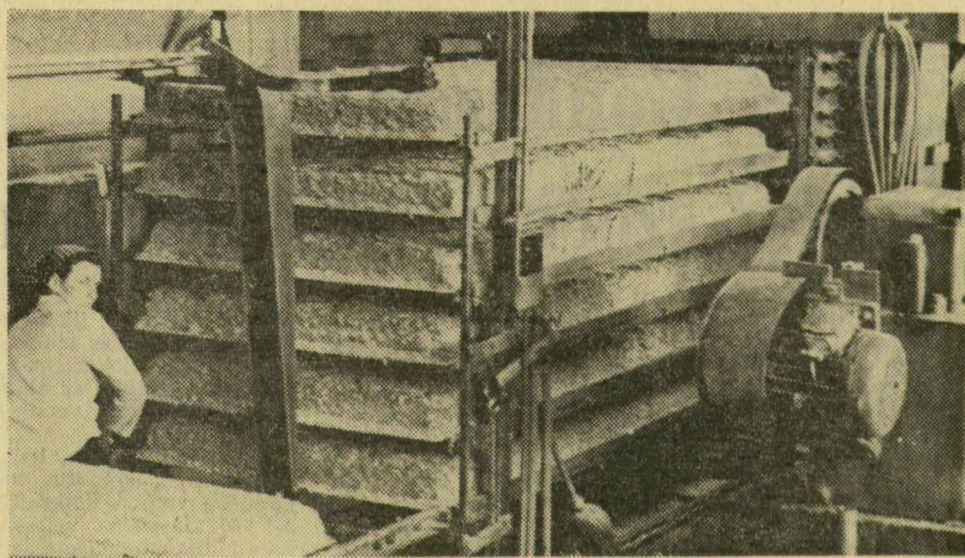
Termelőszövetkezetünk földterülete 914 katasztrális hold. A tagok létszáma 107, átlagos életkoruk 46 év. Termelt növényeink százalékos megoszlása: kenyérgabona 30,3, takarmánygabona 29,6, pillangósok 30,1 és zöldség, valamint ipari növények 10 százalék. A természetápolgat figyelembe véve az 1972-es évhez viszonyítva visszaesés tapasztalható, melynek oka a júniusi nagy esőzés, amikor a tagok legjobb akarata mellett sem tudták megelőzni a növény-

ápolást. Eppen ezért a növénytermesztésben nem sikerült teljesíteni a tervet. 1 millió 387 ezer forintos tervezett árbevétellel szemben, csak 892 ezer forintot teljesítettünk.

— Öröndetesen javult viszont mennyiségileg a termelőszövetkezet állatállománya. Nőtt a hizosertés, a hizómarha és a tej értéksítése. A tsz hizosertés árúértékesítési tervét 106, a hizómarhát 101 és a tej értékesítési tervét 164 százalékkal teljesítette. Az állattenyésztés tervezett 1 millió 659 ezer forint árbevételével szemben 1973-ban 1 millió 785 ezer forintot produkált — mondotta Parónai János, majd kitért az Állami Biztosító által kifizetett kártérítésekre is.

— Az elmúlt évben az egy dolgozóra jutó részesedés 25 ezer 569 Ft volt, mely napi 104 forintos jövedelemnek felel meg. A tsz közös vagyona 6 millió 937 ezer forint, az 1973-as bruttó jövedelem pedig 2 millió 628 ezer forint — jegyezte meg a tsz-elnök, s végül az ideai feladatokat ismertette.

A beszámoló után dr. Ozvald Imre, a városi pártbizottság titkára köszöntötte a közgyűlés résztvevőit, kitért a termelőszövetkezet gazdasági eredményeire, s szólt a jövő célkitűzéseiről. Niesner Ferenc országgyűlési képviselő a nehéz körülményekről beszélt, s még nagyobb összefogásra, a gépek, a kemizálás jelentőségére hívta fel a figyelmet. A vitában felszóltak: Varga Imréné, Mercsényi István, dr. Szógi Zoltán és Csáki Géza.

Pozdorjalemezek

Az erdőkről, a fafeldolgozásról folytattunk nemrégiben eszmecsere. Az egyik közgazdász így fogalmazott: „Erdőben szegény, fában gazdag ország vagyunk.” Nem tréfának szánta a megjegyzést, hanem tovább boncolgatta ellentmondásosnak tűnő teóriáját. A lényeg az volt, hogy kevés fákat gyakran nagyvonalúan használjuk fel, pazarlóbban, mint az erdőben bővelkedő nemzetek. Finnországi példákat emlegetett, hogy a családiházaknál is alkalmazzák a beépített bútort, amelyek köztudomásian nem igényelnek annyi elsőrendű faanyagot, mint a szülő bútortok.

Miről jutott ez eszembe? Arról, hogy hosszasan nézelődtem az újszegedi szövőgyár pozdorjalemez gyártó üzemében. Sokkal régebbi idők is felillantak emlékezetemben, a gyűjtőben, tüzelőben kopáló alföldi emberek teleményessége, kényszerűsége. A legelőről összedetett száraz trágya, a szárízék és csutka becses értéke. Ki hitte volna akkoriban, hogy az alföldi szántók is termelnek fát, alapanyagot a bútorgyáraknak?

KENDERFA
Tudom, hogy a valóságban kenderfa nincsen, almafa, meggyfa, akácia és más egyebek előfordulnak, de a kender nem fa, hanem rostos ipari növény. A szára mégis olyan, mint a fa. Apró, puha, könnyen morzsálódó „fadarabkákból” áll. Születése is igen egyszerű. Akik közel laktak az újszegedi gyárhoz, de jó szélfúvás esetén a távolabb lakók is „sült az első lap”.

A pozdorjalemez-üzem technológusát, Dunai Antalné kérdem, hogyan választották ki a gyártelepet. A válasz kézenfekvő: — Itt dolgozták fel a kendert, itt maradt meg a hulladék is. A présgepeket és a többi berendezést is ezért volt célszerű az újszegedi gyár területén elhelyezni.

— De most nem folytatnak az újszegedi gyár területén rostikészítést.
— Az igaz, de a lemezgyártó üzem itt van. Úgy szállítjuk ide a pozdorját, ami persze nem egy leányálom, sem nekünk, sem a környezetnek.

El is hiszem, mivel igen nagy a por, fújja a szél a cernázó felé és azon túl a vasúti töltésen át az újszegedi lakóházak irányába.

RÉZTEPSIBEN SÜL A...
De mielőtt sülné, nézzünk csak néhány dolgot közelebbről. Az említett helymegválasztás: valamikor gazdaságilag is indokolt volt egy újszegedi telephely, mivel ott dolgozták fel a kendert. Egy idő óta azonban nincs rostikészítés az újszegedi gyártelepen, hanem messze innen, Nagylakon és Vajhán.

Onnan szállítják teherautókon a pozdorját, a kenderkoró hulladékát. Laza, poros, olyan, mint a pelyva, s nem szabad figyelmen kívül hagyni a szállítási költségeket sem. A gépek és a berendezések, valamint az üzemi épületek ugyanitt vannak, de ez aligha lehet örökké meghatározó. A lemezgyártó üzem nem igényel valami drága épületkomplexumot, megfelelő erre a célra az előregyártott és könnyen összerakható úgynevezett „könnyűszerkezetes” csarnokváz is.

autókon a pozdorját, a kenderkoró hulladékát. Laza, poros, olyan, mint a pelyva, s nem szabad figyelmen kívül hagyni a szállítási költségeket sem. A gépek és a berendezések, valamint az üzemi épületek ugyanitt vannak, de ez aligha lehet örökké meghatározó. A lemezgyártó üzem nem igényel valami drága épületkomplexumot, megfelelő erre a célra az előregyártott és könnyen összerakható úgynevezett „könnyűszerkezetes” csarnokváz is.

S a gépek meg a berendezések? Vallják meg őszintén a szakemberek, hogy az újszegedi gyárban látható prések és más masinák nem csupán technikailag, de ahogyan mondani szokták, erkölcsileg is régen elavultak. Tehát: ha lehetőségük és pénzük van rá, vigyék a pozdorja-lemezgyártó üzem a „nyersanyag-lelőhelyhez”, oda, ahol a rostikészítés folyik.

Ahol első lépését teszi a technológia, ott találjuk annak a csőrendszernek a száját, amely végig viszi az apróra tört pozdorját. De a garatnál dolgozó asszonynak semmivel különös helyzete, mint valamikor a cséplőgépnél dolgozó pelyvahordónak. Az összedarált, kiszáritott és ennyvel gyantával kevert pozdorjajuzalékok tepsebeterítik. Egy tepsebe 40—45 kilogramm kerül, s mehet a présbe. Ahogyan itt mondják: „Réztepsiben sült a pozdorjalemez” — mint a málé az ismert népdal szerint.

A SVÉDEK IS KERESIK
Bármilyen furcsának is tűnik, a pozdorjalemez keresett cikk, szívesen vásárolja a bútortipar ideháza és külföldön egyaránt. Ennek a magyarázata nyilvánvalóan az, hogy az erdőket, a fákat kímélni szeretné az emberiség, és ha lehet, meghagyni a környezet levegőtisztító ligeteit, filtereit.

Többféle és -fajta pozdorjalemez is készül. Az újszegedi gyárban a „mopán” elnevezésű egységes lemez gyártják. Egész keresztmetszetében egyforma a szemcseszerkezet, de van az úgynevezett „Tripo” lemez is, amely háromrétegű, a két külső réteg szemcseszerkezete finomabb, mint a középsőé. Erre a kisebb törrészilárdságú lemezre a bútortipar vékony falemezt ragaszt és igen tetszetőssé teszi. Legnagyobb vásárlója az újszegedi gyárnak a Tisza Bútortipari Vállalat, de örömmel nyugtázzák, hogy a svédek is megszerették lemezeiket, s az első 60 köbméteres próbarendelés után újabb szállítványokat kérnek. A „kisült” lemezeket csiszolják, s ha a vevő meghatározott méretet kér, a szabászat eleget tesz a kérésnek. A pozdorjalemez gyártását kár lenne abbahagyni, inkább korszerűsíteni érdemes.

ELŐLÉNYEK
A francia és a belga példákat hallván, a magyarok sem akartak elmaradni és pazarlóan banni a kenderterméssel kezelhető kinálatával. Vásároltak egy belga présgepet, és hozzáláttak Európában harmadikként a pozdorjalemez-készítéshez. Alifélag nagy segítséget adtak ezzel a kezdeményezéssel a fafeldolgozó iparnak is, ahol ebben az időben tértek át a gyengébb mitosságú, puha, lombos fák falemezkénti hasznosítására. Hódi Sándor, a lemezgyártó üzem főművezetője mondja:

— Engem bíztak meg a gépek szerelésével 1957-ben, s még egy esztendő sem telt el, 1958. április 18-án már „sült az első lap”.
— De most nem folytatnak az újszegedi gyár területén rostikészítést.
— Az igaz, de a lemezgyártó üzem itt van. Úgy szállítjuk ide a pozdorját, ami persze nem egy leányálom, sem nekünk, sem a környezetnek.
El is hiszem, mivel igen nagy a por, fújja a szél a cernázó felé és azon túl a vasúti töltésen át az újszegedi lakóházak irányába.

— Engem bíztak meg a gépek szerelésével 1957-ben, s még egy esztendő sem telt el, 1958. április 18-án már „sült az első lap”.
— De most nem folytatnak az újszegedi gyár területén rostikészítést.
— Az igaz, de a lemezgyártó üzem itt van. Úgy szállítjuk ide a pozdorját, ami persze nem egy leányálom, sem nekünk, sem a környezetnek.
El is hiszem, mivel igen nagy a por, fújja a szél a cernázó felé és azon túl a vasúti töltésen át az újszegedi lakóházak irányába.

De mielőtt sülné, nézzünk csak néhány dolgot közelebbről. Az említett helymegválasztás: valamikor gazdaságilag is indokolt volt egy újszegedi telephely, mivel ott dolgozták fel a kendert. Egy idő óta azonban nincs rostikészítés az újszegedi gyártelepen, hanem messze innen, Nagylakon és Vajhán. Onnan szállítják teher-

Csehszlovák küldöttség Budapesten

László György, a Minisztertanács elnökhelyettesének, az Országos Tervhivatal elnökének meghívására hétfőn Budapestre érkezett a Csehszlovák Állami Tervbizottság küldöttsége. A delegációt Václav Hula, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság miniszterelnök-helyettese, az állami tervbizottság elnöke vezeti.

A magyar és a csehszlovák központi tervező szervek elnökei megbeszélést folytatnak a gazdasági együttműködés időszerű és távlati kérdéseiről, valamint az ezzel kapcsolatos feladatokról.

Jan Kaczmarek hazánkban
Dr. Ajtai Miklósnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének meghívására hétfőn Budapestre érkezett Jan Kaczmarek, a Lengyel Népköztársaság kormányelnökségének tagja, tudományos, felsőoktatási és műszaki miniszter, a Lengyel Tudományos Akadémia titkára. A lengyel vendég a két ország

közötti tudományos, műszaki fejlesztési és felsőoktatási együttműködés időszerű kérdéseiről tárgyal. Fogadására a Ferihegyi repülőtérre megjelent Ajtai Miklós és Tétényi Pál, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese. Ott volt Tadeusz Hanuszek, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete is.